

Varkenshouderij Heijmans te Elsendorp

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

26 april 2007 / rapportnummer 1890-20

commissie voor de milieueffectrapportage

College van burgemeester en wethouders ge-
meente Gemert-Bakel
Postbus 10000
5420 DA GEMERT

uw kenmerk
RO/TA/MVG/3780

uw brief
27 januari 2007

ons kenmerk
1890-21/Ba/eh

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Varkenshouderij Heijmans te Elsendorp

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
26 april 2007

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Varkenshouderij Heijmans te Elsendorp. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

ir. N.G. Ketting
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Varkenshouderij Heijmans te Elsendorp

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

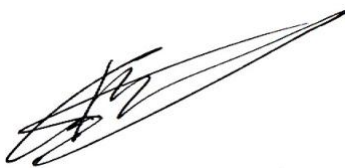
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Varkenshouderij Heijmans te Elsendorp

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Varkenshouderij Heijmans te Elsendorp,

uitgebracht aan het college van burgemeester en wethouders gemeente Gemert-Bakel door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Varkenshouderij Heijmans te Elsendorp,

de secretaris

drs. C.A. Balduk

de voorzitter

ir. N.G. Ketting

Utrecht, 26 april 2007

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER.....	1
3. ACHTERGRONDEN.....	2
3.1 Probleemstelling en doel	2
3.2 Wettelijk kader en beleidskader.....	2
3.3 Te nemen besluiten.....	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Inleiding.....	3
4.2 Voornemen	3
4.3 Referentiesituatie	4
4.4 Alternatieven	4
4.5 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)	5
5. MILIEUASPECTEN.....	5
5.1 Algemene opmerkingen.....	5
5.2 Ammoniak	5
5.3 Geurhinder	6
5.4 Luchtkwaliteit.....	7
5.4.1 Fijn stof.....	7
5.5 Overige aspecten	8
5.5.1 Geluid en verkeer	8
5.5.2 Energie.....	8
5.5.3 Veiligheid	9
5.5.4 Calamiteiten	9
5.5.5 Water.....	9
5.5.6 Natuur	9
5.5.7 Landschap en Cultuurhistorie.....	10
6. VORM EN PRESENTATIE	10
7. OVERIGE PUNTEN	11

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 27 januari 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in het “Gemerts Nieuwsblad” d.d. 2 maart 2007
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Maatschap Heijmans is voornemens om naast haar huidige gesloten varkenbedrijf te St. Oedenrode met ca. 300 zeugen een nieuwe varkenshouderij te vestigen aan de Keizersberg 39 te Elsendorp. In de nieuwe situatie zullen:

- drie nieuwe stallen worden gerealiseerd voor 11.894 varkens (7.826 vleesvarkens, 3.060 gespeende biggen, 650 guste zeugen, 154 opfokzeugen, 200 kraamzeugen en 4 beren).

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

Bij brief van 27 januari 2007¹ heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de openbare kennisgeving van de Startnotitie in het "Gemerts Nieuwsblad" op 2 maart 2007².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te kunnen wegen. De Commissie is op 12 april 2007 op locatiebezoek geweest.

Er is bij het bevoegd gezag één inspraakreactie binnengekomen. Deze reactie heeft de Commissie, voor zover van toepassing op het MER, betrokken bij haar advies. Een overzicht van de ingediende inspraakreacties is opgenomen in bijlage 4 van dit advies.

De Commissie heeft bij het opstellen van haar advies, naast de startnotitie, kennisgenomen van:

- Aanhoudingsbesluiten Wet geurhinder en veehouderij, Gemeente Gemert-Bakel, 20 december 2006;
- Ontwikkelingsplan Landbouwontwikkelingsgebied Elsendorp, ZLTO Advies, 31 januari 2006.

2. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- de toekomstige ammoniakemissie en -depositie van het bedrijf en de gevolgen daarvan;

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

- de individuele bijdrage van het bedrijf aan de toekomstige geurhinder;
- de verandering in stofemissie en het effect ervan op de stofconcentratie in de directe omgeving van het initiatief.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is van belang dat het MER bevat:

- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda. Op het kaartmateriaal zijn in ieder geval kwetsbare natuurgebieden en geurgevoelige objecten aangegeven. Geef ook helder de afstanden van de gebieden en objecten tot het bedrijf aan;
- een heldere vergelijking van de gepresenteerde alternatieven volgens dezelfde methodiek en detailniveau.

3. ACHTERGRONDEN

3.1 Probleemstelling en doel

De aanleiding en motivatie voor het voornemen staan beschreven in hoofdstuk 3 van de Startnotitie. Dit kan overgenomen worden in het MER.

3.2 Wettelijk kader en beleidskader

De startnotitie geeft in de hoofdstukken 7 en 8 al enige informatie over het wettelijk kader en het beleidskader. In het MER moet dit wettelijk kader en het beleidskader worden uitgewerkt voor de randvoorwaarden die wetgeving en beleid stellen aan het voornemen. Ontbrekend beleid en regelgeving is:

- de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv);
- het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005);
- de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav);
- de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet);
- de Wet milieubeheer (Wm);
- de Nederlandse richtlijn bodem;
- de Gezondheid- en welzijnswet voor dieren (Gwwd) zoals het Varkensbesluit;
- de Handreiking Industrielawaai;
- het reconstructieplan en de Gebiedsvisie Landbouw Ontwikkelingsgebied (LOG);
- het aanhoudingsbesluit dat de gemeente Gemert-Bakel heeft genomen inzake de vaststelling van de geurnormen.

Hierbij dient -ook gelet op het feit dat niet duidelijk is op welk moment de vergunningaanvraag zal worden ingediend- uitdrukkelijk rekening te worden gehouden met:

- de voorziene veranderingen in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de bij de Wav behorende regelingen (zoals de algemene maatregel van bestuur met betrekking tot ammoniakemissie huisvesting veehouderij ('Besluit huisvesting');

- de 'IPPC'-omgevingstoets⁴. Ga ook in op de BREF⁵ voor intensieve veehouderijen.

3.3 Te nemen besluiten

Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over de aangevraagde Wm-vergunning.

Ten einde tot daadwerkelijke oprichting en exploitatie over te gaan, is mogelijk een ontheffing noodzakelijk op grond van de Flora- en faunawet (zie paragraaf 5.5.6 van dit advies). In het MER dient te worden beschreven of dit het geval is.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Inleiding

In de Startnotitie wordt in hoofdstuk 3 een beschrijving gegeven van het voornemen en mogelijke alternatieven. Het voorkeursalternatief en de andere alternatieven moeten in het MER overzichtelijk worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu.

Een situatieschets van het plangebied en een breder studiegebied, waarin bebouwing en ecologisch gevoelige gebieden opgenomen zijn, moet onderdeel vormen van de beschrijving.

4.2 Voornemen

De Commissie vraagt om in het MER een eenduidige beschrijving van het voornemen op te nemen:

- beschrijf het aantal te realiseren dierplaatsen in relatie tot het aantal te houden dieren;
- beschrijf (per diercategorie) de uitvoering van de inrichting inclusief beschikbare oppervlaktes en leefoppervlaktenormen⁶ rekening houdend met de vigerende welzijnswetgeving en het gekozen voersysteem;
- geef de plaatsing en hoogte van de emissiepunten aan en de dimensionering van het luchtwassersysteem, in relatie tot de voorgenomen omvang van het bedrijf. Ga daarbij voor alle alternatieven uit van een combinatie-wasser⁷. Geef de milieuvor- en -nadelen van het toe te passen systeem;
- maak gebruik van een duidelijke tekening van de stallen, inrichting en installaties, voorzien van relevante maatvoeringen, details en legenda. In de plattegronden van de stallen moeten de geïmplementeerde codes uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) aangegeven worden;

⁴ Dit volgt uit de van toepassing zijnde IPPC-richtlijn. IPPC is de afkorting van Integrated Prevention Pollution and Control. Het van toepassing zijn van deze richtlijn betekent dat emissies naar bodem, water en lucht moeten worden voorkomen en, wanneer dit niet mogelijk is, zoveel mogelijk worden beperkt.

⁵ Deze BREF (Best available technology reference document) is gebaseerd op de IPPC-richtlijn.

⁶ Hierbij dient rekening te worden gehouden met het Varkenbesluit.

⁷ Tijdens het locatiebezoek gaf de gemeente aan dat zij het toepassen van een combinatie-wasser als minimumeis stelt aan het voornemen.

- geef in de MER duidelijk aan hoeveel bijproducten en welke soort bijproducten worden opgeslagen binnen de inrichting. Bepaal tevens de jaarlijkse doorzet van deze producten.

Ter ondersteuning van de helderheid van de procedure dient in het MER een overzicht opgenomen te worden van de beoogde fasering en planning.

4.3 Referentiesituatie

De milieueffecten van het voornemen moeten vergeleken worden met de huidige milieubelasting op de projectlocatie.

Op de nieuwe locatie van de initiatiefnemer was voorheen een pluimveehouderij gevestigd. Deze is echter beëindigd, en de bijbehorende stallen zijn afgebroken. De referentiesituatie is daarom het huidige gebruik op de locatie, zijnde grasland.

Indien de vergunning van de pluimveehouderij nog niet is ingetrokken, mag ook de vergunde situatie als tweede referentie worden beschreven.

Omdat nog onduidelijk is wat er met het huidige bedrijf van de initiatiefnemer in St. Oedenrode gaat gebeuren, dient deze buiten de referentiesituatie te worden gehouden. Het voornemen dient met andere woorden te worden gezien als nieuwvestiging, niet als verplaatsing.

4.4 Alternatieven

De startnotitie beschrijft het voornemen. Een toegevoegde waarde van een MER is gelegen in het geven van inzicht in de milieuconsequenties van het voorkeursalternatief ten opzichte van een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA), eventuele andere alternatieven en een referentiesituatie.

Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Uit deze vergelijking kunnen eventueel nog extra te nemen maatregelen worden afgeleid. Alle alternatieven dienen te voldoen aan de eisen van de IPPC-richtlijn. De belangrijkste eis uit deze richtlijn en de Wet milieubeheer is dat de best beschikbare technieken (BBT)⁸ worden toegepast. Hierbij dienen alle BBT-maatregelen uit de van toepassing zijnde BBT-documenten conform de Regeling aanwijzing BBT-documenten te worden beschouwd. Per alternatief dient aangegeven te worden welke overwegingen aan de keuze ten grondslag liggen, zoals milieuoverwegingen, overwegingen omtrent bedrijfsvoering en technische realiseerbaarheid.

Geef van de verschillende alternatieven kwantitatief het effect aan op:

- de uitstoot van ammoniak;
- de depositie van ammoniak op verzuringsgevoelige natuurgebieden;

⁸ Op basis van de Engelse term wordt ook wel gesproken van het BAT-vereiste ('best available techniques'). Dit begrip is opgenomen in Wm artikel 8.11 lid 3. Bij de bepaling van BBT voor inrichtingen, bij het verlenen van vergunningen, dient het bevoegd gezag gebruik te maken van het afwegingskader uit het Inrichtingen en vergunningenbesluit (Ivb), artikel 5a.1 (Stb. 2005, 527).

- de geuremissie in odour units;
- de emissie van fijn stof.

Hoewel geen verplicht onderdeel voor het MER, adviseert de Commissie inzicht te geven in de investerings- en exploitatiekosten van de verschillende alternatieven.

4.5 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Werk in het MER het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) uit. Het MMA moet uitgaan van de technisch gezien maximaal haalbare mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu, ongeacht de erkenning van deze inzichten in de huidige beoordelingskaders. Ook moet het MMA realistisch zijn en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen. Bij de ontwikkeling van het MMA adviseert de Commissie om primair aandacht te besteden aan maximale reductie van de uitstoot van ammoniak, van geur en van stof, door:

- toepassing van een combinatieluchtwasser waarin een combinatie van ammoniak, geur en fijn stof met een hoog rendement kunnen worden verwijderd;
- zodanige plaatsing van emissiepunten, zowel in het verticale als in het horizontale vlak, dat de geurhinder zo laag mogelijk is;
- een emissiearm huisvestingssysteem.

Betrek in de uitwerking van het MMA ook het aspect dierenwelzijn.

De Commissie adviseert om het MMA duidelijk te omschrijven en keuzes die hebben geleid tot het MMA in het MER te onderbouwen.

5. MILIEUASPECTEN

5.1 Algemene opmerkingen

Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bepaal de ernst van de gevolgen voor het milieu in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigerende en compenserende maatregelen⁹;
- per milieugevolg moet worden beschreven of deze onomkeerbaar is;
- expliciet moet aandacht worden besteed aan cumulatie van effecten op met name kwetsbare natuur¹⁰;
- gevolgen kunnen zowel negatief als positief van aard zijn.

5.2 Ammoniak

In het MER moet aangegeven worden waar de voor verzuring gevoelige gebieden liggen¹¹, wat de afstand tot het bedrijf is en of hier sprake is van nadelige

⁹ Bij mitigeren kan gedacht worden aan het verminderen van landschappelijke effecten door het landschappelijk inpassen van een bedrijf, of het verminderen van geluidsemissie door inpandig laden en lossen. Een voorbeeld van compensatie is het aanvullen van verloren natuur met nieuw aan te leggen natuur.

¹⁰ Het gaat hierbij met name om de achtergronddepositie van ammoniak.

gevolgen van het voornemen. Geef in het MER aan of de alternatieven effect hebben op de instandhoudingdoelen van de natuurdoeltypen van de beschermde natuurgebieden, en zo ja: welke. Ga daarnaast in het bijzonder in op het EHS-gebied landgoed de Groote Slink-Bunthorst. Geef deze gebieden op duidelijk kaartmateriaal aan. Beschrijf daartoe in het MER:

- de te verwachten achtergronddepositie van de omliggende natuurgebieden volgens de autonome ontwikkeling. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie de gegevens van het RIVM en -indien beschikbaar- de gegevens van de provincie Noord-Brabant;
- de autonome ontwikkeling van de ammoniakemissie en toekomstige ammoniakemissie van het bedrijf bij de verschillende alternatieven;
- de instandhoudingdoelstellingen en kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen in de natuurgebieden;
- de door het bedrijf veroorzaakte ammoniakdepositie op de natuurgebieden bij uitvoering van de alternatieven. Geef specifiek voor de kwetsbare en zeer kwetsbare gebieden uit de Wav aan welke depositie te verwachten is, via de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij (Uav) uit de Interim-wet ammoniak en veehouderij.

5.3 Geurhinder

Beschrijf in het MER:

- de geurbelasting van de gevoelige objecten¹² in odour units. Doe dit volgens de in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangegeven rekenmethode. Getoetst dient te worden op basis van artikel 3 Wgv. De gemeente heeft een aanhoudingsbesluit genomen. Indien de betreffende gemeente bij gemeentelijk verordening volgens artikel 6 Wgv andere waarden vaststelt, dan dienen deze waarden als toetsingskader. Tijdens het locatiebezoek heeft de gemeente aangegeven dat voor bedrijven met vergoederde plannen in het LOG geldt, dat de voortgang van deze plannen niet door het aanhoudingsbesluit wordt beperkt als de plannen voldoen aan de strenge norm van maximaal 1,5 odour units op de bebouwde kom van Elsendorp en in de plannen een combinatie-wasser wordt opgenomen;
- de momenten van maximale geurhinder die per etmaal kunnen optreden. Maak daarbij een inschatting van de maximale geurniveaus die zich kunnen voordoen;
- ga in op hoeveelheid en op de keuze van het soort voer (zoals natte of droge bijproducten) en de gevolgen hiervan.

Volgens de Wet geurhinder en veehouderij is een omgevingstoets niet nodig voor de individuele geurbeoordeling van een milieuvergunningaanvraag. Het is op dit moment niet duidelijk of de Wet geurhinder en veehouderij hiermee voldoet aan de omgevingstoets zoals deze in het kader van de IPPC-richtlijn dient te worden uitgevoerd.

Geef daarnaast op kwalitatieve wijze inzicht in de geurbeleving op en in de directe nabijheid van de inrichting.

¹¹ Hieronder verstaan we de zeer kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de kwetsbare gebieden. Dit laatste is nodig omdat vereisten hieromtrent uit de IPPC-richtlijn niet geheel in de Wav zijn geïmplementeerd.

¹² In inspraakreactie nr. 1 vragen dhr. Bardool, Baltussen en Van de Rijt aandacht voor mogelijke geurhinder.

5.4 Luchtkwaliteit

5.4.1 Fijn stof

Beschrijf in het MER op kwantitatieve wijze:

- de achtergrondconcentratie in de directe omgeving van het bedrijf¹³;
- de grootte en verandering van de stofemissies door het initiatief, inclusief verkeersbewegingen;
- de bijdrage van de stofemissies aan de fijn stof (PM₁₀) concentraties in de lucht in de omgeving van het bedrijf, beginnende op de grens van de inrichting;
- en in het geval overschrijding van de grenswaarden optreedt, de mogelijke maatregelen om de stofemissies te reduceren zodat ze voldoen aan de eisen zoals gesteld in Blk 2005.

Toets, indien uit deze beschrijving niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat de normen uit Blk 2005 overschreden zullen worden, de luchtconcentraties die optreden door het voornemen en de resp. alternatieven daarvoor aan de normen uit het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005). Beschrijf daartoe:

- de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden¹⁴;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere bestemmingen.

Een modelberekening op basis van een verspreidingsmodel is nodig voor de toetsing aan de eisen van het Blk 2005. Deze berekeningen moeten worden uitgevoerd conform het Meet- en rekenvoorschrift Bevoegdheden Luchtkwaliteit van het Ministerie voor Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM, oktober 2006). Aannemelijk moet worden gemaakt dat het project realiseerbaar is binnen de eisen van het Blk 2005.

¹³ De Commissie adviseert om hierbij gebruik te maken van de berekende achtergrond concentratiekaarten van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP).

¹⁴ Deze informatie is niet relevant voor de toetsing aan de grenswaarden en plandrempels uit het Blk 2005. Deze gelden immers voor de buitenlucht in zijn algemeenheid (m.u.v. arbeidsplaatsen, waarop de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing is). Voor het verkrijgen van inzicht in de mogelijke gezondheidseffecten acht de Commissie het echter van belang ook inzicht te geven in de mate van blootstelling van de bevolking. Gevoelige bestemmingen zijn woningen, scholen, ziekenhuizen, scholen, speeltuinen en sportvelden.

5.5 Overige aspecten

5.5.1 Geluid en verkeer

Geluid vindt de Commissie relevant bij een verkeerstoename van 30% en een afname van 20% ten opzichte van de referentiesituatie, ingeval geluidsgevoelige bestemmingen aanwezig zijn. Dit komt overeen met 1 dB. Ook is dit relevant ingeval het voornemen in of bij een stiltegebied ligt. Wanneer dit verwacht kan worden, moeten de effecten van het voornemen op geluid in beeld worden gebracht.

Breng in het MER de geluidseffecten van het voornemen in beeld, en geef aan in welke mate dit gevolgen voor de omgeving heeft. Ga daarbij minimaal in op:

- de geluidsemissies voor de dag-, avond-, en nachtperiode, voor:
 - een representatieve bedrijfssituatie inclusief de geluidsproductie van de voerinstallaties;
 - een regelmatige afwijking van de representatieve bedrijfssituatie (zoals bijvoorbeeld het laden of lossen van varkens);
 - incidentele bedrijfssituaties. Geef aan hoe vaak deze laatste zich voor kunnen doen;
- in welke mate de geluidsemissies hinder kunnen veroorzaken, vooral waar de emissies boven de richtwaarden (kunnen) uitkomen;
- de geluidsemissie uit overige installaties.

Beschrijf in het MER tevens welke transporten worden verwacht. Maak daarin onderscheid in de reguliere bedrijfsvoering, maar benoem ook de transportbewegingen tijdens piekmomenten door bijvoorbeeld seizoensdrukte. Beschrijf in het MER naast de geluidsemissies van de inrichting ook de hinder als gevolg van de hierboven genoemde transportbewegingen.

5.5.2 Energie

Geef in het MER de energiehuishouding voor het voorkeursalternatief en het MMA in hoofdlijnen weer, bijvoorbeeld in de vorm van stroom- en gasverbruik per dier.

Beschrijf de ambitie op het gebied van energiebesparing en beschrijf indien aan de orde de te nemen energiebesparende maatregelen. Geef daarbij aan welke energiebesparing wordt verwacht.

Tijdens het locatiebezoek gaf de initiatiefnemer aan dat de gemeente een proef met mestverwerking gaat starten. Indien als reële optie wordt overwogen om mestvergisting en of -verwerking toe te gaan passen, dienen in het MER de milieueffecten hiervan te worden beschreven. Geef dan voor zover mogelijk aan welke energiebesparing wordt verwacht door deze installatie en waarvoor deze vrijkomende energie benut wordt (energiebalans). Hierbij moet beschreven worden:

- wat de technische uitvoering van de installatie is;
- de wijze van opslag en de opslagcapaciteit van de grondstoffen voor de mestvergisting;
- de hoeveelheden te verwerken mest en hun herkomst;
- de hoeveelheden toe te voegen stoffen (mest en co-producten), hun herkomst en de eventueel noodzakelijke voorbewerking;

- de hoeveelheden restproducten van het verwerkte digestaat en hun bestemming;
- de te verwachten effecten voor het milieu.

5.5.3 Veiligheid

Ga in de beschrijving van de veiligheid ook in op de opslag en verwerking van zuur, waarbij de speciale opslagvoorzieningen van het zuur en de opslag en verwerking van het spuiwater (de wijze van verwerking/afvoer en de hoeveelheid water) ten behoeve van de combinatieluchtwassers worden besproken.

5.5.4 Calamiteiten

Geef zo goed mogelijk de kans weer op, en de aard van, calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierenwelzijnsproblemen kunnen leiden. Beschrijf ook de te nemen maatregelen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken. Geef aan welke situatie er ontstaat wanneer, bijvoorbeeld ten gevolge van Veewetziekten, een vervoers- of exportverbod wordt ingesteld en welke maatregelen worden genomen om binnen het bedrijf dieropvang te realiseren. Geef hierbij aan welke milieueffecten dergelijke maatregelen met zich meebrengen.

5.5.5 Water

Breng de effecten van het voornemen op het watersysteem in beeld. Besteed daarbij aandacht aan:

- de waterinfiltratie in het gebied. Breng hiervoor de waterdoorlatendheid van de bodem in beeld;
- geef aan met welke maatregelen gewaarborgd wordt dat afstromend hemelwater schoon blijft;
- breng in het kader van de watertoets het hemelwatersysteem in beeld, waarbij aangegeven dient te worden wat de locaties en het ruimtebeslag van de infiltratievoorzieningen en de buffers zijn (deze laatste dienen om vertraagde lozing te bewerkstelligen van hemelwater dat niet kan worden geïnfiltreerd in de bodem).

Geef in dit verband ook aan hoe en hoeveel water via een eigen bron wordt gewonnen en wat dit betekent voor wateronttrekking. Geef aan hoe reinigungs-, spoel- en regenwater worden opgeslagen en afgevoerd.

5.5.6 Natuur

In paragraaf 5.1 en 5.2 wordt reeds naar informatie gevraagd met betrekking tot natuur. Met name de informatie in paragraaf 5.2 dient ook gebruikt te worden bij de afweging die in subparagraaf 5.5.6 wordt gevraagd.

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op de beschermde natuurgebieden, zoals de EHS. Het bedrijf kan invloed hebben op een kwetsbaar gebied ook al is het hierin niet gelegen of is het er niet direct naast gelegen (externe werking). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan, evenals de voor het gebied geldende instandhoudingsdoelstellingen dan wel ontwikkelingsdoelstellingen.

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Ga na of de activiteit zal leiden tot in de Ffw genoemde verboden gedragingen. In het MER kan daartoe worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten van het natuurbeleid, of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen.

De Commissie geeft in overweging om ook de informatie die benodigd is voor een ontheffing op grond van artikel 75 van de Ffw gelijktijdig met het MER te verkrijgen en te presenteren. Dit is niet verplicht, maar biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om ook deze informatie door de Commissie te laten toetsen op methodische juistheid, alsmede te laten beoordelen of de uitkomsten plausibel zijn.

Om te bepalen of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het studiegebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. Afhankelijk van de conclusie is er mogelijk een ontheffingsverzoek op grond van artikel 75 Ffw noodzakelijk.

5.5.7 Landschap en Cultuurhistorie

In een agrarische omgeving kunnen archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen, zoals bijvoorbeeld oude boerderijen, karakteristieke houtwallen etc. Neem in het MER een beschrijving op van de archeologische verwachtingswaarden, cultuurhistorische waarden en landschapselementen, als basis voor de effectbeschrijving van alternatieven en varianten. Indien er mogelijk archeologische waarden aanwezig zijn, dient dit door middel van inventariserend veldonderzoek verder in beeld te worden gebracht. Beschrijf indien aanwezig hoe effecten op archeologische resten, waardevolle cultuurhistorische elementen en karakteristieke landschappen voorkomen of beperkt zullen worden.

Geef in het MER aan hoe de nieuwe inrichting optimaal landschappelijk kan worden ingepast. Geadviseerd wordt in het MER een visualisatie van het toekomstige bedrijf op te nemen.

6. VORM EN PRESENTATIE

Geadviseerd wordt om in één visueel toegankelijk overzicht de beoordeling van de alternatieven op de meest onderscheidende effecten te verwerken. Dit betekent dat het MER helder en gestructureerd moet zijn zodat de milieuinformatie goed is terug te vinden. Daarmee wordt de onderlinge vergelijking vergemakkelijkt. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenoemde activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Verder wordt aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda toe te voegen. Op de kaarten moet de ligging en afstand tot kwetsbare natuurgebieden en objecten voor het verblijf van mensen (gevoelig voor geur, geluid etc.) goed worden aangegeven.

7. OVERIGE PUNTEN

Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij het besluit over de milieuvergunning aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

Voor de onderdelen 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Var-
kenshouderij Heijmans te Elsendorp

(bijlagen 1 t/m 3)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 27 januari 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

 gemeente Gemert-Bakel	Commissie voor de Nieuw-energieaandrag	Onderwerp: Startnotitie MER
	ingekomen op: 1 MAART 2007	Uw brief: --
	nummer	Uw kenmerk: --
	dossier 1890-1/m3	Ons kenmerk: RO/TA/MVG/3780
Commissie MER Postbus 2345 3500 GH UTRECHT	afgeleverd naar: HZ	Bijlage(n): 9 7x Gemert, 27 januari 2007 Verzonden: 27 FEB. 2007

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij zenden wij u de Startnotitie inzake de MER voor het uitbreiden en wijzigen van een pluimveebedrijf naar een varkenshouderij met een fokzeugenhouderij en een vleesvarkenshouderij van maatschap Heijmans aan het adres Keizersberg 39 te Elsendorp, kadastraal bekend als sectie C, nummers 3405, 3406, 3822 (deels) en 3823 (deels). De startnotitie is op 23 februari 2007 in vijftienvoud bij ons ingekomen.

De Startnotitie zullen wij op 2 maart 2007 bekend maken in het Gemerts Nieuwsblad. Een exemplaar van de daartoe strekkende kennisgeving treft u hierbij aan.

Wij verzoeken u ons te adviseren over de te geven richtlijnen inzake de inhoud van het MER.

Indien u over de inhoud van deze brief vragen heeft, kunt u dagelijks tussen 09:00 en 12:30 contact opnemen met Loket Bouwen en Wonen, telefoonnummer: (0492) 37 85 00 of e-mail: gemeente@gemert-bakel.nl (onder vermelding van ons kenmerk van deze brief).

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN GEMERT-BAKEL,
namens dezen,
de coördinator Ruimtelijke Ontwikkeling,

Mv. J.A.J.M. van Rooy

bijlagen: 1 x kennisgeving publicatie
1 x kopie ontvangstbevestiging
7 x Startnotitie MER

Postadres
Postbus 10.000
5420 DA Gemert

Gemeentehuis
Ridderplein 1
Gemert

Telefoon
(0492) 37 85 00

Fax
(0492) 36 63 25

e-mailadres
gemeente@gemert-
bakel.nl

Bankrekening
28.50.02.708

Postbankrekening
10.69.661

Mogelijk kan tegen de inhoud van deze brief bezwaar worden gemaakt. Als deze mogelijkheid in de brief niet is aangegeven en u bezwaar wilt maken, neemt u dan direct contact op met de Afdeling Bestuur en Management Ondersteuning, werkterrein Bestuurlijke en Juridische Zaken.

110/001

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in het Gemerts Nieuwsblad d.d. 2 maart 2007

STARTNOTITIE MER

Burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel maken als bevoegd gezag, gelet op artikel 7.12, vierde lid, van de Wet milieubeheer, het volgende bekend.

Op 23 februari 2007 heeft Maatschap Heijmans, per adres Vresselseweg 21, 5491 PA te Sint Oedenrode, een Startnotitie ingediend als eerste stap in de procedure die moet leiden tot het opstellen van een Milieueffectrapportage (MER) voor uitbreiden en wijzigen van een veehouderij aan het adres Keizersberg 39 te Elsendorp, kadastraal bekend als sectie C, nummers 3405, 3406, 3822 (deels) en 3823 (deels).

De op te stellen MER is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteiten voor het fysieke milieu zichtbaar te maken. Naar aanleiding van de Startnotitie, waarin de initiatiefnemer in grote lijnen aangeeft wat zij voornemens is, en de ingekomen reacties en advies van de commissie, moeten door het bevoegd gezag richtlijnen worden opgesteld, die door de initiatiefnemer bij het opstellen van het MER in acht moeten worden genomen.

U kunt de Startnotitie inzien van 5 maart 2007 tot en met 16 april 2007 bij Loket Bouwen en Wonen in het gemeentehuis aan Ridderplein 1 te Gemert. Dit kan op maandag van 09.00 uur tot 12.30 uur en van 17.00 uur tot 19.00 uur, op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 09.00 uur tot 12.30 uur. Ook kunt u een afspraak maken om buiten de bezoeken de Startnotitie in te zien.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.14 van de Wet milieubeheer wordt eenieder in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken over de te geven richtlijnen. De opmerkingen kunnen tot en met 16 april 2007 mondeling of schriftelijk worden ingediend. Daarbij kan worden verzocht persoonlijke gegevens niet kenbaar te maken.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat in deze fase slechts opmerkingen kunnen worden gemaakt betreffende de door het bevoegde gezag te maken richtlijnen voor het opstellen van het MER. Het MER zal te zijner tijd tegelijk met de aanvraag om vergunning krachtens de Wet milieubeheer ter inzage worden gelegd.

Gemert, 2 maart 2007

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Mts. Heijmans

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders gemeente Gemert-Bakel

Besluit: vergunning Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 14.0

Activiteit: nieuwe vestiging van een varkenshouderij

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 2 maart 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 26 april 2007

Bijzonderheden:

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER:

- de toekomstige ammoniakemissie en -depositie van het bedrijf en de gevolgen daarvan;
- de individuele bijdrage van het bedrijf aan de toekomstige geurhinder;
- de verandering in stofemissie en het effect ervan op de stofconcentratie in de directe omgeving van het initiatief.

Samenstelling van de werkgroep:

Ir. S. Bokma

Ir. N.G. Ketting (voorzitter)

Ir. M.C.J. Smits

Secretaris van de werkgroep:

Drs. C.A. Balduk

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Varkenshouderij Heijmans te Elsendorp**

Maatschap Heijmans wil naast haar huidige gesloten varkenbedrijf te St. Oedenrode een nieuwe varkenshouderij vestigen aan de Keizersberg 39 te Elsendorp. In de nieuwe situatie worden drie nieuwe stallen gerealiseerd voor 11.894 varkens. Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2081-5